

**NORA
KOMMUN**

BUDGET 2022

PLANERINGSÅREN 2023–2024

Verksamhetsåret 2022 och planeringsåren 2023 – 2024

Kommunfullmäktige 2021-12-08

KS2021-186 KF § 107

BUDGET FÖR VERKSAMHETSÅRET 2022 OCH PLANERINGSÅREN 2023–2024

Kommunfullmäktige beslutade budgeten för verksamhetsåret 2022 och dem ekonomiska förutsättningarna för planeringsåren 2023–2024 den 8 december 2021 (DNR KS2021-186 KF § 107). Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) skatteprognos daterad den 30 september 2021 för verksamhetsåren 2022–2024, cirkulär 21:35, ligger till grund för kommunens ekonomiska förutsättningar för 2022 och planeringsåren 2023–2024.

Kommunfullmäktige fastställde skattesatsen för 2022 den 17 november 2021. Skattesatsen är oförändrad för 2021 - 22:25 kr (DNR KS2021-442 KF § 94).

Budgetförutsättningarna bygger på 2021 års budgetramar och ett årligt resultatmål på en procent samt förväntad löneökning inklusive arbetsgivaravgiftsförändringar och hyresökning. Lönerevisionsanslaget för 2022 fastställdes till en 2,0 procentig uppräknings av befintliga personalkostnader. Den förväntade lokalkostnadsökningen beräknas till 1,9 procentig uppräknings. I övrigt har vissa aktiviteter prisframskrivits enligt SKR prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Resultatmålet för respektive år är en procent av skatter och bidrag som innebär ett budgetresultat på 7 312 tkr för 2021 och 7 461 tkr för 2022 samt 7 655 tkr för 2023.

Skatteprognosen 2022 grundas på 10 686 kommuninvånare, 2020-12-31. Det grundas på kommunens befolkningsförändring under dem senaste fem åren med beaktan av barnafödande och avlidna sedan 1968. Trenden i kommunen är att antal barn/elever och dem i ”arbetsför ålder” minskar till skillnad mot ”pensionärgruppen” som ökar. Befolkningsprognosen för 2023 är 10 696 invånare och för 2023 beräknas invånarantalet till 10 696 invånare i dem två planeringsåren som budgeten avser.

Avsatta medel för lönerevision inklusive arbetsgivaravgiften budgeteras separat på kommunstyrelsen för att fördelas till verksamheterna efter genomförd lönerevision. Syftet är att ge verksamheterna full kompensation i budgeten för lönerevisionens effekter.

MAJORITETENS SAMMANFATTNING FÖR VERKSAMHETSÅRET 2022 OCH PLANERINGSÅREN 2023–2024.

Följande text är hämtad från majoritetens budgetförslag för verksamhetsåret 2022 och planeringsåren 2022–2023.

Majoritetens budget bygger på vår gemensamma politiska plattform (bifogad bilaga). I den beskriver vi hur vi på bästa sätt vill möta dagens och morgondagens utmaningar.

Av budgeten framgår vilka verksamheter vi behöver satsa på för att nå våra övergripande mål. Inom vissa områden behöver verksamheten anpassas till en lägre budgetram för att redan nu kunna möta ett tuffare ekonomiskt klimat i framtiden.

Vi arbetar i en budgetprocess, som bygger på hur vi på bästa sätt kan ta ansvar för och ge större delaktighet i processen, utifrån ett mer tillitsbaserat förhållningssätt. Till skillnad från tidigare år, nu, fokuserar vi i stället på funktioner. Exempel på funktioner är skola, förskola, hemtjänst, särskilt boende mm.

I och med att vi sätter de ekonomiska ramarna på funktionsnivå, ger vi också medarbetare och ledare inom respektive funktion en större möjlighet och ett större ansvar för sin del i det totala budgetarbetet.

Det är i det lokala ledarskapet vi kan uppnå störst utveckling och effektivitet utan att politiken i detalj talar om vad som skall utföras. Det gör vi i de övergripande måldokument som antas av politiken i budgetdokumentet, måldokument som bygger på den politiska plattformens mål och visioner.

Vi har där konstaterat att vi tyvärr ej lyckats hitta mätvärden för några av de mål vi satt i tidigare budgetar. Dessutom har vi inte rådighet över samtliga mål och indikatorer. Vi har därför valt att revidera målen i 2022 års budget.

Grunden för funktionsramarna ligger i den statistik och i de jämförelser som kan göras i olika sammanhang. Till exempel kan dessa bygga på kostnad per brukare/elev, Kolada ¹⁾, KKiK ²⁾, SCB ³⁾, resursfördelningsmodeller, där vi kan se om våra kostnader är relevanta i jämförelse med ambition, effektivitet och kvalitet samt standardkostnaden ⁴⁾, så kallad faktabaserad ekonomistyrning.

Några särskilda satsningar under 2022:

- Budget i balans
- Projektet ny högstadieskola fortsätter
- Projektet med ett nytt äldreboende fortsätter
- Digitaliseringstakten skall fortsätta öka varför vi tillsätter ytterligare en tjänst.
- Ökad samverkan med civilsamhället vad gäller näringsliv och landsbygdsutveckling.
- Vi vill stimulera föreningslivet och ökar därför föreningsbidraget.
- Vi skjuter till medel för utveckling av Norvalla och friidrotten
- Vi avser att färdigställa ishallens behov
- Vi skjuter till medel för utveckling av Biografen
- Vi vill utveckla området kring digerberget för det rörliga friluftslivet.
- Ny LIS plan som kommer att gälla från 2022 för en utveckling av landsbygden
- Vi avsätter också medel till att utveckla arbetet med klimatfrågorna utifrån agenda 2030
- Vi fortsätter utvecklingsarbetet med detaljplaner och utökar MEX funktionen till en heltid för att nå målet med vision 13 000 invånare 2030.
- Vi avser att arbeta vidare med utveckling av medborgardialog och medborgarinitiativ.
- Nora kommun skall arbeta vidare med att vara en attraktiv arbetsgivare

Majoritetens budget innebär att verksamheterna erhåller lönekompensation med tanke på kommande lönerevision. Förväntade hyresökningar och vissa förväntade prisjusteringar utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som ingår i SKL skatteberäkning. Beslut under 2021 ingår och de generella riktade statsbidragen som fördelas ut till berörda verksamhetsområden. Förändringen av antal barn och elever i berörd åldersintervall kompenseras i budgetförslaget.

Tillskottet för ombyggnad av gator och beläggningsarbete i samband med VA-investeringar innefattar också dagvattenhanteringen. Tillskottet för vägar och gatubelysning omfattar ny- och reinvesteringar.

- 1) Kolada är en jämförelsefunktion mellan kommunernas och regionernas verksamhetskostnader.
- 2) KKiK är ett annat jämförelseverktyg som står för kommunernas kvalitet i korthet.
- 3) SCB är statistiska centralbyrån, statistikunderlag för samhällsutveckling mm.
- 4) Standardkostnad är den skatteintäkt som riktas till viss verksamhet så att samma ekonomiska förutsättningar gäller för Sveriges kommuner.

DRIFTBUDGET 2022 OCH PLANERINGSÅREN 2023–2024

DRIFTBUDGET (RESULTATRÄKNINGSUPPSTÄLLNING)	ÅR 2022	ÅR 2023	ÅR 2024
Verksamhetens intäkter utifrån 2021 års budget	-85 272 tkr	-87 787 tkr	-88 299 tkr
VERKSAMHETENS INTÄKTER	-85 272 tkr	-87 787 tkr	-88 299 tkr
Verksamhetens kostnader utifrån 2021 års budget	752 939 tkr	751 624 tkr	754 182 tkr
Utökning av revisionens budgetanslag	74 tkr	74 tkr	74 tkr
Lönerevision enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV)	9 125 tkr	20 076 tkr	31 026 tkr
Förväntad hyresökning (PKV)	1 043 tkr	2 306 tkr	3 569 tkr
Förväntade livsmedelskostnadsökning (PKV)	184 tkr	407 tkr	630 tkr
Åtgärder för Agenda 2030	662 tkr	562 tkr	562 tkr
Mark- och exploateringsingenjör (MEX) Resursförstärkning med 0,8 årsarbetare	573 tkr	573 tkr	573 tkr
Kompetensutveckling i hot och våld	100 tkr	100 tkr	100 tkr
Livesändning av kommunfullmäktigemöten	66 tkr	36 tkr	36 tkr
Förfogande medel för permanenta åtgärder	4 003 tkr	4 359 tkr	3 749 tkr
Förväntade transportkostnadsökning (PKV)	201 tkr	445 tkr	688 tkr

DRIFTBUDGET (RESULTATRÄKNINGSUPPSTÄLLNING)	ÅR 2022	ÅR 2023	ÅR 2024
Förväntad prisökning för institutionsvårdsplatser (PKV)	761 tkr	1 681 tkr	2 602 tkr
Renovering av Göthlinska gårdens veranda	17 tkr	17 tkr	17 tkr
Kommunala isbanor	65 tkr	65 tkr	65 tkr
Kommunala badanläggningar	13 tkr	30 tkr	30 tkr
Renovering av sopåtervinningsstationen i Järnboås	8 tkr	8 tkr	8 tkr
Utbyte av EL matningen på Trängbo camping Avgiftsfinansieras fr.o.m. 2023	17 tkr		
Renovering av servicehuset på Trängbo camping Avgiftsfinansieras fr.o.m. 2023	23 tkr		
Ny sophanteringsstation på Trängbo camping Avgiftsfinansieras fr.o.m. 2023	15 tkr		
Komplettering av ishallens omklädningsrum	77 tkr	77 tkr	77 tkr
Utveckling Digerberget	200 tkr	200 tkr	200 tkr
Parkering Gyttopp	?	?	?
Systemstöd - Visma Anställningsguide	210 tkr	100 tkr	100 tkr
Platsbrist i kommunarkivet - Separat ärende för utredning	57 tkr	57 tkr	57 tkr
Resursförstärkning med 1,0 årsarbetare inom IT-avdelningen	685 tkr	685 tkr	685 tkr
Förändring av tjänst från Biblioteksassistent till Bibliotekarie	60 tkr	60 tkr	60 tkr
Komplettering till Biblioteks bilen Driftkostnad för fordonet och 0,5 årsarbetare	312 tkr	312 tkr	312 tkr
Bibliotekets utrymningsväg/trapp	36 tkr	36 tkr	36 tkr
Turism, besöksnäring och ökad attraktion	240 tkr	85 tkr	35 tkr
Verksamhetsstöd för KomTek	86 tkr	86 tkr	86 tkr
Fritidsbanken	300 tkr	300 tkr	300 tkr
Lovpengar	300 tkr	300 tkr	300 tkr
Utökning av anslaget för föreningsbidrag	100 tkr	100 tkr	100 tkr
Förskoleplats	-1 188 tkr	-3 564 tkr	-3 630 tkr
Modul förskoleavdelning i Järnboås (KS2020-374)	1 658 tkr	1 558 tkr	1 558 tkr
Grundskoleplats	-722 tkr	-767 tkr	-812 tkr
Fritidshemsplats	-88 tkr	-88 tkr	-105 tkr
Förväntad prisökning för interkommunala ersättningar (PKV)	1 135 tkr	2 509 tkr	3 883 tkr
Gymnasieplats	1 678 tkr	2 893 tkr	1 215 tkr
Överförmyndarnämnden	140 tkr	140 tkr	140 tkr
Demenssteam	300 tkr	300 tkr	300 tkr
Hemtjänst	415 tkr	415 tkr	415 tkr
Särskilt boende - Tullbackagården	292 tkr	292 tkr	292 tkr
Särskilt boende - Hagby Ängen	895 tkr	895 tkr	895 tkr
Individ- och familjeomsorgen	3 125 tkr	3 125 tkr	3 125 tkr
Funktionsstöd	565 tkr	565 tkr	565 tkr
Hälso- och sjukvård och Rehabilitering (HSR)	486 tkr	486 tkr	486 tkr
Larmsensorer till särskilt boende	420 tkr	420 tkr	420 tkr
Omsorgsbehov inom hemtjänst och särskilt boende	2 600 tkr	3 900 tkr	7 200 tkr
Samhällsbyggnadsnämnden (PKV)	100 tkr	221 tkr	342 tkr
Samhällsbyggnadsförbundet (PKV)	283 tkr	571 tkr	865 tkr
Kommunikatör - Ny tjänst som fördelas mellan medlemmarna		71 tkr	71 tkr
Avtalscontroller - Ny tjänst som fördelas mellan medlemmarna		81 tkr	81 tkr
Arkivarie - Ny tjänst som fördelas mellan medlemmarna		65 tkr	65 tkr
Utökad lokalvård - Gyttopp skola	203 tkr	203 tkr	203 tkr
10 lpads till lokalvården i Nora kommun	40 tkr		
Inköp av mopptvättmaskin - Tullbackagården	60 tkr		
Inköp av mopptvättmaskin - Hagby Ängens äldreboende	40 tkr		
Inköp av kombiskurmaskin - Hjernet	22 tkr		
Inköp av robotskurmaskin - Karlsängskolan	132 tkr	132 tkr	132 tkr
Provtagning deponier (KS2019-243 KF §25)	40 tkr	40 tkr	40 tkr
Renovering Hagby- och Sågbladsdammen (KS2021-091 KF §24)	289 tkr	496 tkr	493 tkr
Ny- och reinvesteringar av gator och beläggning	208 tkr	476 tkr	765 tkr
Reinvestering av väg- och gatubelysning	34 tkr	137 tkr	248 tkr
Upprustning av broar	14 tkr	68 tkr	108 tkr

DRIFTBUDGET (RESULTATRÄKNINGSUPPSTÄLLNING)	ÅR 2022	ÅR 2023	ÅR 2024
Dagvattenhantering efter VA inventering	15 tkr	31 tkr	46 tkr
Tak på befintliga sandfickor	22 tkr	47 tkr	47 tkr
Trafiksäkerhets- och tillgänglighetsåtgärder	75 tkr	149 tkr	224 tkr
Gatuingenjör - Ny tjänst som fördelas mellan medlemmarna		163 tkr	163 tkr
Belysning i Dalkarlsberg	38 tkr	38 tkr	38 tkr
Dikning och röjning av Digerberget Pershyttan	50 tkr		
Dränering av Gyttorps fotbollsplan			15 tkr
Nya fotbollsmål på Norvalla IP			15 tkr
Drift- och underhållskostnad för 2020 års investeringar	105 tkr	105 tkr	105 tkr
Allmänna parkinvesteringar	41 tkr	74 tkr	97 tkr
Renovering av strandskoningen (Projekteringsmedel)	100 tkr		
Förlängning av Å-promenaden (Projekteringsmedel)	150 tkr		
Parkmark intill Trängbo camping (Projekteringsmedel)	150 tkr		
Reinvestering av kommunens lekplatser	33 tkr	96 tkr	110 tkr
Naturreservat på Alntorps Ö	80 tkr	92 tkr	103 tkr
Vassröjning Lärkedammen	50 tkr	50 tkr	50 tkr
Förlängning av strandpromenaden söderut (Projekteringsmedel)		150 tkr	
Utredning av befintliga VA verksamhetsområden i Nora (Projekteringsmedel - KS2021-212 § 81)		268 tkr	
VERKSAMHETENS KOSTNADER	786 637 tkr	801 664 tkr	820 632 tkr
Budgeterat effektiviseringskrav	-1 850 tkr	-1 850 tkr	-1 850 tkr
REDUCERINGSKRAV	-1 850 tkr	-1 850 tkr	-1 850 tkr
Avskrivningar	23 830 tkr	25 711 tkr	26 125 tkr
AVSKRIVNING	23 830 tkr	25 711 tkr	26 125 tkr
Skatter och bidrag	-731 162 tkr	-746 082 tkr	-765 535 tkr
SKATTER OCH BIDRAG	-731 162 tkr	-746 082 tkr	-765 535 tkr
Finansnetto	505 tkr	883 tkr	1 272 tkr
FINANSNETTO	505 tkr	883 tkr	1 272 tkr
RESULTAT	-7 312 tkr	-7 461 tkr	-7 655 tkr

INVESTERINGSBUDGET 2022 OCH PLANERINGSÅREN 2023–2024

Kommunen har begränsat låneutrymme samt begränsningar i finansiering av driftkostnadsökning i samband med nya investeringar, men inte där VA-kollektivet svarar för finansieringen. Där är begränsningen i likviditet/låneutrymme. Tabellen nedan visar på kommunens preliminära låneutrymme hos Kommuninvest, daterad 2021-11-19.

KOMMUNINVESTS BERÄKNING - 2021-11-19	2021-11-19 BELOPP
Nettokoncernskuld per invånare	-83 048 kr
Limit gräns per invånare	122 762 kr
Antal invånare	10 686
Nettokoncernskuld totalt	-887 451 tkr
Kommunens limitgräns totalt	1 311 835 tkr
Låneutrymme utifrån kända faktorer	424 384 tkr

Investeringsnivån bör inte överstiga dem likvida medel som kommunen varje år genererar i form av avskrivningar och årets resultat minskat med amorteringar. I annat fall måste kommunen låna kapital till investeringar. Kapitalkostnader är den årliga finansiella ersättningen från verksamheten till kommunens finansförvaltning för dem medel som verksamheten avsatt till investeringar. Kommunen använder nominell metod vid beräkning av kapitalkostnader. Metoden innebär att intern ränta beräknas på kvarvarande värde på anläggningarna (bokfört värde) och att avskrivning sker med samma belopp varje år under anläggningens livslängd. Kommunen börjar med avskrivningar halvårsvis efter att investeringen har skett.

Internräntan uppgår till 1,0 procent för 2022, i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) rekommendationer (Cirkulär 21:11). SKR:s internräntekommitté fastställer förslag till internränta årligen, senast i februari månad året innan aktuellt budgetår. En tanke är att internräntan ska vara förhållandevis stabil, varför internräntan noteras i steg om 0,25 procentenheter. Huvudsakliga underlaget för internräntan är data urtagna ur KI Finans skulddatabas vid årsskiftet året före aktuellt år. Från denna källa erhålls aktuell lånekostnad för merparten av kommunsektorns skuld, samt genom en simulering även lånekostnaden i sektorn vid nästkommande årsskifte. Som kompletterande input används även information angående övrig praxis i sektorn samt övrig relevant information.

INVESTERINGSBUDGET	ÅR 2022	ÅR 2023	ÅR 2024
PÅGÅENDE INVESTERINGAR			
Konstgräsplan på Karlsängs IP	6 000 tkr		
Reservvattenledning Nora-Lindesberg	8 600 tkr		
Ombyggnation av Nora reningsverk	45 700 tkr		
Reinvesteringsanslag - Stöd och service	200 tkr	200 tkr	200 tkr
Reinvesteringsanslag - IT	2 000 tkr	2 000 tkr	2 000 tkr
Reinvesteringsanslag - Kost	300 tkr	300 tkr	300 tkr
Reinvesteringsanslag - Fastighets- och anläggningsunderhåll	500 tkr	500 tkr	500 tkr
Reinvesteringsanslag - Valfärd tillväxt och utveckling	500 tkr	500 tkr	500 tkr
Reinvesteringsanslag - Valfärd förskola och skola	1 000 tkr	1 000 tkr	1 000 tkr
BESLUTADE INVESTERINGAR 2022 OCH PLANERADE 2023–2024			
Reinvesteringsanslag - Valfärd omsorgen	1 000 tkr	1 000 tkr	1 000 tkr
Renovering av Göthlinska gårdens veranda	150 tkr		
Kommunala isbanor	100 tkr		
Kommunala badanläggningar	120 tkr	150 tkr	
Renovering av sopåtervinningsstationen i Järnboås	100 tkr		
Utbyte av EL matningen på Trängbo camping Avgiftsfinansieras fr.o.m. 2023	150 tkr		
Renovering av servicehuset på Trängbo camping Avgiftsfinansieras fr.o.m. 2023	300 tkr		
Ny sophanteringsstation på Trängbo camping Avgiftsfinansieras fr.o.m. 2023	200 tkr		
Komplettering av ishallens omklädningsrum	1 000 tkr		
Platsbrist i kommunarkivet - Separat ärende för utredning	1 000 tkr		
Bibliotekets utrymningsväg/trapp	600 tkr		
Särskilt boende - Tullbackagården	200 tkr		
Hälso- och Sjukvård och Rehabilitering (HSR)	300 tkr		
Larmsensorer till särskilt boende	2 000 tkr		
Inköp av robotskurmaskin - Karlsängskolan	400 tkr		
Renovering Hagby- och Sågbladsdammen (KS2021-091 KF §24)	20 965 tkr		
Ny- och reinvesteringar av gator och beläggning	4 000 tkr	4 250 tkr	5 000 tkr
Reinvestering av väg- och gatubelysning	1 900 tkr	2 300 tkr	2 400 tkr
Upprustning av broar	1 000 tkr	3 000 tkr	1 000 tkr
Dagvattenhantering efter VA inventering	200 tkr	200 tkr	200 tkr
Tak på befintliga sandfickor	200 tkr	225 tkr	
Trafiksäkerhets- och tillgänglighetsåtgärder	800 tkr	800 tkr	800 tkr
Belysning i Dalkarlsberg	250 tkr		
Dränering av Gyttorps fotbollsplan			200 tkr
Nya fotbollsmål på Norvalla IP			200 tkr
Allmänna parkinvesteringar	280 tkr	300 tkr	300 tkr
Reinvestering av kommunens lekplatser	60 tkr	700 tkr	65 tkr
Naturreservat på Alntorps Ö		150 tkr	150 tkr
Mindre ledningsarbeten för VA verksamheten	5 000 tkr	5 000 tkr	5 000 tkr
Reservvattenledning Lindesberg-Nora (Pershyttan)	15 000 tkr		
Mindre VA-anläggningar	800 tkr	3 000 tkr	3 000 tkr
SUMMA INVESTERINGAR	122 875 tkr	25 575 tkr	23 815 tkr

BESLUTADE ATT-SATSER

Kommunfullmäktige beslutade följande attsatser i samband med antagande av budget 2022 och planeringsåren 2023–2024.

- Att kommunstyrelsen redovisar effektiviseringsförslag för perioden 2022–2024.
- Att föreslagna budgetramförändringar antas för 2022 och planeringsåren 2023–2024.
- Att resultatet ska vara positivt för 2022 och uppgå till 1,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (skatter och bidrag).
- Att kommunens låneskuld inte får överstiga 130 mkr.
- Att koncernens låneskuld inte får överskrida 100 tkr per invånare (83 tkr år 2020).

- Att verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 procent av skatter och bidrag.
- Att godkänna förslaget till allmänna regler för den ekonomiska planeringen.
- Att inte indexreglera tomtpiserna för 2022.
- Att ombudgeteringar mellan verksamhetsområdena beslutas av kommunstyrelsen.
- Att ombudgeteringar mellan investeringsbudgeten och driftbudgeten beslutas av kommunfullmäktige.
- Att ny budgetprocess antas att gälla från och med 2022 och framåt.

Allmänna regler för den ekonomiska planeringen

I kommunallagen kapitel 8 § 5 regleras balanskravet. Det innebär att kommuner och regioner ska ha en ekonomi i balans, vilket innebär att varje års intäkt ska överstiga dess kostnader. Skulle kommunen redovisa ett negativt resultat ska det egna kapitalet återställas inom en treårsperiod, det vill säga motsvarande överskott redovisas senast år tre efter räkenskapsåret.

Balanskravet är ett minimikrav och ska ses som ett led i att uppnå god ekonomisk hushållning. För att nå och behålla en god ekonomi, och därmed handlingsfrihet, krävs långsiktighet i den ekonomiska planeringen. Ett steg i den riktningen är att uppnå kommunens finansiella mål.

Finansiella mål

För att dels uppfylla balanskravet och dels uppnå en sund och långsiktig ekonomi ska följande finansiella mål eftersträvas:

- Att resultatet ska vara positivt för 2022 och uppgå till 1,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (skatter och bidrag).
- Att kommunens låneskuld inte får överstiga 130 mkr.
- Att koncernens låneskuld inte får överskrida 100 tkr per invånare (83 tkr år 2020).
- Att verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 procent av skatter och bidrag.

Allmänna regler

Driftbudgeten för 2022 på funktionsnivå fastställs i samband med antagande av kommunstyrelsens internbudget. Vilket innebär att respektive funktionsområde erhåller en budgetram grundat på beslutad budget 2022 och planeringsåren 2023–2024. Kommunstyrelsen ska snarast efter kommunfullmäktiges beslut fastställa internbudgeten på funktionsnivå. Kommunstyrelsen ansvarar vidare för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställer.

Ombudgeteringar inom respektive verksamhetsområde som berör antagna resursfördelningsmodeller beslutas av respektive verksamhetsområdeschef i och med införande av resursfördelningsmodeller. Ombudgeteringar mellan verksamhetsområdena beslutas av kommunstyrelsen. Ombudgeteringar mellan investeringsbudgeten och driftbudgeten beslutas av kommunfullmäktige.

Anslagsbindningen i investeringsbudgeten 2022 är knuten till enskilda investeringsprojekt och ansvar. Detta innebär ansvar för dess tids- och programmessiga genomförande samt att projektet finansieras inom tilldelat anslag. Innan projekt (investeringar) påbörjas eller inköp vidtas ska startrapport upprättas och godkännas av kommunstyrelsen och delges kommunfullmäktige. Avslutsrapport med ekonomichefs kommentar ska delges kommunfullmäktige.

Ekonomisk uppföljning

Kommunens räkenskaper ska årligen sammanställas i ett delårs- och årsbokslut som uppfyller kravet på god redovisningssed och visar ett rättvisande resultat, en rättvisande ställning samt i övrigt lämnar analyser av viktiga händelser i verksamheterna.

Delårsbokslut: Balansdagen är den 31 augusti och ska upprättas av kommunstyrelsen med redovisning över såväl redovisningsperioden som prognos för helåret. Rapporten ska föreläggas kommunfullmäktige senast två månader efter balansdagen. Vid negativa avvikelser ska det redovisas vilka åtgärder

med konsekvensbeskrivningar som behöver vidtas för att verksamheten ska kunna finansieras inom tilldelad budgetram. Särskilda anvisningar inför delårsrapporten lämnas av ekonomiavdelningen.

Årsbokslut: Balansdagen är 31 december och ska lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt, senast april månad året efter det år som redovisningen omfattar. Särskilda anvisningar inför bokslutet lämnas av ekonomiavdelningen. Efterfrågad information som ska redovisas delas upp i följande rubriker:

Årets händelser

Verksamhetsområdescheferna ska kommentera funktionernas utveckling under året/perioden och om verksamheten haft särskilda händelse som bör uppmärksammas. Samt kommentera hur dem beslutade målen har uppfyllts och indikatorernas utveckling.

Ekonomiskt utfall

Verksamhetsområdescheferna ska ge en sammanfattande information över respektive funktions budgetavvikelser och om åtgärder har gjorts för att få budgeten i balans.

Framtiden

Verksamhetsområdescheferna ska ge en sammanfattande information över respektive funktions framtid.

Uppföljning av indikatorer och mål

Verksamhetsområdescheferna ska ge en sammanfattande information över respektive funktions beslutade målsättningar och indikatorer.

Kommunens bolag ska också redovisa motsvarande verksamhetsberättelse till kommunen. På sikt måste också Samhällsbyggnadsförbundet ingå i den sammanställda redovisningen.

För samtliga funktionsområden ska det finnas ansvariga befattningshavare och ersättare (attestanter) med uppgift att fortlöpande följa såväl kostnads- och intäktsutvecklingen som det verksamhetsmässiga utfallet inom sitt område. Verksamhetsområdeschef ansvarar för ekonomi- och måluppföljningen. Ekonomiavdelningen tillsammans med budgetansvariga svarar för det ekonomiska underlaget.

Utöver delårs- och årsbokslut genomför ekonomiavdelningen tre ekonomirapporter under året som redovisar den ekonomiska situationen för respektive period. **Ekonomirapport 1** utgår från bokförda kostnader och intäkter till och med april månad, där helårsprognosen redovisar ekonomiska tendenser på funktionsnivå. **Ekonomirapport 2** som tillkommit på grund av att delårsbokslutet har sin balansdag den 31 augusti och rapporten omfattar bokförda kostnader och intäkter till och med juli månad. Helårsprognosen i rapporten omfattar bokförda och förväntade kostnader och intäkter för året. **Ekonomirapport 3** omfattar bokförda kostnader och intäkter till och med oktober månad samt en helårsprognos.

Dessa rapporter tas fram tillsammans med budgetansvarig som har en genomgång med berörd controllers som sammanfattar ekonomiinformationen i rapporten.

Finansiering

Kommunstyrelsen ansvarar för finansiering av kommunens verksamhet det vill säga upplåning, likviditet med mera. Avtal om leasing får endast beslutas av ekonomichefen. För dem medel som tas i anspråk för investeringar ska betalas en intern ränta om 1,0 procent för 2022. Räntan beräknas på anläggningstillgångens bokförda värde. Nämnderna påförs också en kostnad för avskrivningar av anläggningstillgångar som ska spegla den värdeminskning som sker på grund av förslitning av tillgångarna.

Avgiftsfinansiering

Kommunens kostnader för avfallsverksamheten, vatten- och avloppsverksamheten ska i sin helhet täckas av avgifter från abonnenterna.

VISION OCH ÖVERGRIPANDE MÅL

Nora kommuns vision

Nora är regionens mest attraktiva boendekommun med 13 000 invånare 2030.

Nora kommuns övergripande mål

Förklaring till indikatorer för Nöjd Kund Index (NKI) 0–100 hämtas från SCB via Kolada - Bedömning är ju högre värde desto bättre värdesätts kommunen. Förklaring till indikatorer för Medborgarundersökningens indextal som tillika är betygsindex. Allt under 40 i indextal klassas som "inte godkänt" i undersökningen. "Nöjd" går vid 55 och 75 eller högre tolkas som "mycket nöjd".

Hållbarhet

Långsiktigt hållbar ekologisk, social och ekonomisk utveckling, präglad ansvarsfull hushållning och varsamt bruk av naturen samt av mänskliga och materiella resurser.

- Nora kommuns verksamhet är klimatsmart.
- Nora har en positiv befolkningstillväxt och en gynnsam befolkningsstruktur.
- En ansvarsfull ekonomisk hushållning som skapar utrymme för utvecklingsreformer.
- En offensiv och ansvarstagande strategi som säkerställer att nödvändiga nyinvesteringar genomförs.

Indikatorer för hållbarhet

Hållbarhet	ÅR 2022
Nora kommuns verksamhet är klimatsmart.	Målvärde
Kommunorganisationens andel miljöbilar av totala antal bilar ska öka	45,0%
Andelen inköpta ekologiska livsmedel och närproducerat ska öka	30,0%
Nora har en positiv befolkningstillväxt och en gynnsam befolkningsstruktur.	Målvärde
Nora kommuns befolkningstillväxt ska öka - Mätdatumet är 1 november på respektive år	11 000 inv.
Andelen av invånare som får försörjningsstöd ska minska	10,0%
En ansvarsfull ekonomisk hushållning som skapar utrymme för utvecklingsreformer.	Målvärde
Det finansiella målet ska vara 1,5 procent över en rullande 3-årsperiod i förhållande till skatter och bidrag.	1,00%
Verksamhetens nettokostnad ska understiga 100 procent av skatter och bidrag.	<100 %
Kommunens låneskuld inte får överstiga 130 mkr.	<130 mkr
Att koncernens låneskuld inte får överstiga 100 tkr per invånare (83 tkr år 2020).	<100 tkr

Livskvalitet

Hög livskvalitet för alla som bor, arbetar och studerar i Nora kommun. Den består av omtanke, delaktighet, god service, meningsfull fritid och möjligheter till livslångt lärande och sysselsättning.

- Noras invånare har tillgång till goda kommunikationsmöjligheter.
- Noras invånare har en rik tillgång till kulturutbud, fritidsaktiviteter och naturupplevelser.
- Nora kommun erbjuder en god och tillgänglig kommunal service för alla Norabor.
- Nora kommuns invånare upplever att de har ett stort inflytande.

Indikatorer för livskvalitet

Livskvalitet	ÅR 2022
Noras invånare har tillgång till goda kommunikationsmöjligheter.	Målvärde
Andelen som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka	80,0%
Nora invånare har en rik tillgång till kulturutbud, fritidsaktiviteter och naturupplevelser.	Målvärde
Lån från kommunala bibliotek. Antal lån per kommuninvånare totalt	8,0
Nora kommun erbjuder en god och tillgänglig kommunal service för alla Norabor.	Målvärde
Andelen brukare som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende ska öka	85,0%
Andelen brukare som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst ska öka	95,0%
Andel elever i år 9 som är nöjda med sin skola som helhet ska öka	65,0%
Andel elever i år 9 som känner sig trygga i skolan ska öka	85,0%
Elever i år 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	215,0
Andelen elever i år 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun ska öka	80,0%
Nora kommuns invånare upplever att de har ett stort inflytande.	Målvärde
Medborgarnas möjligheter att delta i kommunens utveckling ska öka (Medborgarundersökning - Index tal)	55
Medborgarnas upplevelse av att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet ska öka (Medborgarundersökning - Index tal)	55

Attraktivitet

Livskraftigt näringsliv och attraktiv arbetsmarknad, fina boendemiljöer, goda kommunikationer, ett rikt utbud av kultur-, fritids- och naturupplevelser samt turism året runt i ständig utveckling. Nora kommun är en god och attraktiv arbetsgivare.

- Nora kommun erbjuder attraktiva boendemiljöer och besöksmiljöer.
- Kommunen har ett livskraftigt näringsliv och en god arbetsmarknad.
- Nora kommun är välkomnande och trygg.
- Kommunens invånare är stolta och har en stark tro på framtiden.

Indikatorer för attraktivitet

Attraktivitet	ÅR 2022
Nora kommun erbjuder attraktiva boendemiljöer och besöksmiljöer.	Målvärde
Mätningen i BästAttBo är en ranking i förhållande till Sveriges kommuner som ska förbättras	100
Kommunen har ett livskraftigt näringsliv och en god arbetsmarknad.	Målvärde
Kommunens företagsbesök ska öka	70
Kommunens information om serviceområdet för företagen ska förbättras (Nöjd Kund Index 0–100)	70
Kommunens ranking som görs av Svenskt Näringsliv ska förbättras (Nöjd Kund Index 0–100)	70
Den totala sjukfrånvaron för anställda inom Nora kommun ska minska	5,0%
Andelen heltidsarbetande av de anställda inom Nora kommun ska öka	80,0%
Nora kommun är välkomnande och trygg.	Målvärde
Medborgarnas syn på sin kommun som en god plats att bo och leva på ska öka (Medborgarundersökning - Index tal)	70
Kommunens invånare är stolta och har en stark tro på framtiden.	Målvärde
Medborgare som kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till Nora ska öka (Medborgarundersökning - index tal)	70

RESULTATRÄKNING

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) skatteprognos, cirkulär 21:35 daterat den 30 september 2021 är grunden till kommunens verksamhetsbudget 2022 och planeringsåren för 2023–2024.

RESULTABUDGET	BUDGET ÅR 2022	PLANÅR ÅR 2023	PLANÅR ÅR 2024
Intäkter	85 272 tkr	87 787 tkr	88 299 tkr
Kostnader	-786 637 tkr	-801 664 tkr	-820 632 tkr
Effektiviseringskrav	1 850 tkr	1 850 tkr	1 850 tkr
Avskrivningar	-23 830 tkr	-25 711 tkr	-26 125 tkr
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-723 345 tkr	-737 738 tkr	-756 608 tkr
Skatteintäkter	527 070 tkr	546 720 tkr	564 825 tkr
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	204 092 tkr	199 362 tkr	200 710 tkr
VERKSAMHETENS RESULTAT	7 817 tkr	8 344 tkr	8 927 tkr
Finansiella intäkter	2 059 tkr	2 059 tkr	2 059 tkr
Finansiella kostnader	-2 564 tkr	-2 942 tkr	-3 331 tkr
RESULTAT	7 312 tkr	7 461 tkr	7 655 tkr

Resultat i procent av skatteintäkter 1,00% 1,00% 1,00%

Verksamhetens kostnader och intäkter

Resultaträkningen bygger på 2021 års budgetram och antagna budgetramförändringar för åren 2022–2024. I verksamhetens budgeterade kostnader och intäkter (nettokostnad) ingår effektiviseringskravet om 1 850 tkr som ska ge full effekt inför verksamhetsåret 2023. I verksamhetens nettokostnad ingår kommunens förväntade pensionskostnader inklusive särskild löneskatt, semesterlöneskuldens förändringar och verksamheternas förväntade kostnader och intäkter. Arbetsgivaravgiften ingår i beräkningsunderlaget med 40,15 procent.

Avskrivningar

För 2022 beräknas avskrivningarna på kommunens anläggningar uppgå till 23 864 tkr och grundas på tidigare och årets beslutade investeringar. Avskrivningar sker på anskaffningsvärdet av en

anläggningstillgång och påbörjas halvårsvis efter det att investeringen slutförts. Fastighetsinvesteringarna görs av Nora Fastigheter AB, inventarieinköp och andra mindre investeringar görs av kommunen. Större övergripande investeringar fastslås av kommunfullmäktige.

Skatter och bidrag

Skattesatsen för allmän kommunalskatt uppgår i beräkningen till 22,25 procent per skattekrone. Enligt SKR skatteprognosberäkning kommer kommunen att erhålla 731 162 tkr i skatteintäkter, generella statsbidrag samt utjämningen (skatter och bidrag) för 2022.

Finansnetto

Förväntade finansnetto grundas på förväntade ränteintäkter och borgensavgift samt räntekostnader för pensionsskulden.

Årets resultat

Ett av kommunens finansiella mål för 2022 är att årsresultatet ska motsvara 1,0 procent (7 312 tkr) av skatter och bidrag.

BALANSRÄKNING

Balansräkningen visar på kommunens tillgångar och skulder vid ett givet tillfälle. Budget och plankolumnerna bygger främst på ett förväntat resultat som redovisas i resultaträkningen samt på den antagna investeringsbudgeten för 2022 och investeringsplan för 2023–2024. I balansräkningen framkommer det att kommunens likvida medel minskar för att delfinansiera investeringen, avloppsreningsverket och att kommunen måste låna likvida medel för att för att finansiera den samma. Målsättningen är att ha likvida tillgångar motsvarande två månaders löneutbetalningar.

BALANSBUDGET	BUDGET ÅR 2022	PLANÅR ÅR 2023	PLANÅR ÅR 2024
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	395 187 tkr	394 582 tkr	391 402 tkr
Maskiner och inventarier	26 577 tkr	27 612 tkr	29 044 tkr
Förbättringsutgifter på annans fastighet	4 570 tkr	4 004 tkr	3 442 tkr
Pågående investeringar	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Finansiella anläggningstillgångar	75 468 tkr	75 468 tkr	75 468 tkr
Summa anläggningstillgångar	501 802 tkr	501 666 tkr	499 356 tkr
Omsättningstillgångar			
Förråd	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Fordringar	35 000 tkr	35 000 tkr	35 000 tkr
Likvida medel	71 656 tkr	75 838 tkr	85 344 tkr
Summa omsättningstillgångar	106 656 tkr	110 838 tkr	120 344 tkr
SUMMA TILLGÅNGAR	608 458 tkr	612 504 tkr	619 700 tkr
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Årets resultat	7 312 tkr	7 461 tkr	7 655 tkr
Resultatutjämningsreserv	15 000 tkr	15 000 tkr	15 000 tkr
Övrigt eget kapital	257 426 tkr	264 738 tkr	272 199 tkr
Summa eget kapital	279 738 tkr	287 199 tkr	294 854 tkr
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	77 679 tkr	79 264 tkr	83 805 tkr
Skulder			
Långfristiga skulder	100 000 tkr	95 000 tkr	90 000 tkr
Kortfristiga skulder	151 041 tkr	151 041 tkr	151 041 tkr
Summa avsättningar och skulder	328 720 tkr	325 305 tkr	324 846 tkr
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	608 458 tkr	612 504 tkr	619 700 tkr
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	220 406 tkr	211 899 tkr	203 476 tkr
Övriga ansvarsförbindelser - Borgensåtaganden	594 582 tkr	594 423 tkr	594 264 tkr

FINANSIERINGSANALYS

Finansieringsanalysen visar kommunens förväntade likviditetsförändring. Det är viktigt med tillgång till likvida medel för bland annat att kunna betala ut löner vid månadsskiftena utan att behöva utnyttja checkkrediten samt till att finansiera mesta delen av investeringsutgifterna för inventarier och infrastruktur med egna medel. Analysen visar på att kommunen har behov att låna likvida medel 2022. Totalt för perioden förväntas kommunen uppta nya lån på 100 000 tkr.

FINANSIERINGSANALYS	BUDGET ÅR 2022	PLANÅR ÅR 2023	PLANÅR ÅR 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Rörelseresultat före finansiella poster	-723 345 tkr	-737 738 tkr	-756 608 tkr
Avskrivningar	23 830 tkr	25 711 tkr	26 125 tkr
Övriga ej likviditetspåverkande poster	3 389 tkr	1 585 tkr	4 541 tkr
Delsumma	-696 126 tkr	-710 442 tkr	-725 942 tkr
Erhållen ränta	2 059 tkr	2 059 tkr	2 059 tkr
Erlagd ränta	-2 564 tkr	-2 942 tkr	-3 331 tkr
Skatteintäkter och statsbidrag	731 162 tkr	746 082 tkr	765 535 tkr
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	34 531 tkr	34 757 tkr	38 321 tkr
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-122 875 tkr	-25 575 tkr	-23 815 tkr
Sålda materiella anläggningstillgångar	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Amortering av finansiella anläggningstillgångar	0 tkr	0 tkr	0 tkr
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-122 875 tkr	-25 575 tkr	-23 815 tkr
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Upptagna lån	100 000 tkr	0 tkr	0 tkr
Amortering av skuld	0 tkr	-5 000 tkr	-5 000 tkr
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	100 000 tkr	-5 000 tkr	-5 000 tkr
ÅRETS KASSAFLÖDE	11 656 tkr	4 182 tkr	9 506 tkr
Likvida medel vid årets början	60 000 tkr	71 656 tkr	75 838 tkr
Likvida medel vid årets slut	71 656 tkr	75 838 tkr	85 344 tkr

FINANSIELLA NYCKELTAL

NYCKELTAL	ÅR 2024	ÅR 2023	ÅR 2022
Verksamhetens andel av skatteintäkter	99,0 %	99,0 %	99,0 %
Resultat före extraordinära poster/verksamhetens nettokostnader	0,9 %	0,9 %	0,9 %
Soliditet inklusive hela pensionsskulden	14,7 %	12,3 %	9,8 %
Kassalikviditet	79,7 %	73,4 %	70,6 %
Finansiella nettotillgångar/verksamhets kostnader	-5,5 %	-7,5 %	-8,8 %

Verksamhetens andel av skatteintäkter

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett mått på denna balans är nettokostnadsandelen, som innebär att samtliga löpande kostnader inklusive finansnetto relateras till kommunens skatteintäkter. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent, har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. När kommunen en nettokostnadsandel på 98 procent eller lägre över en längre tidsperiod brukar detta betraktas som god ekonomisk hushållning. Resultat ingår en förväntad effektivisering av verksamheterna för perioden.

Resultat före extraordinära poster

Ett annat mått på balansen mellan de löpande intäkterna och kostnaderna är resultat före extraordinära poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande

till verksamhetens nettokostnader ligga runt två procent över en längre tidsperiod. Detta för att kommunen ska kunna behålla sin kort- och långsiktiga handlingsberedskap samt att kunna finansiera inventarier och infrastruktur med egna medel.

Soliditet inklusive hela pensionsskulden

Soliditet (eget kapital i förhållande till totala tillgångar) beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme har kommunen.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Måttet räknas fram genom att likvida medel och kortfristiga fordringar divideras med kortfristiga skulder.

Finansiella nettotillgångar

Omfattar alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt (omsättningstillgångar + långfristiga fordringar + långfristiga placeringar – kortfristiga - långfristiga skulder). Måttet divideras med verksamhetens kostnader. Måttet speglar en tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåten och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medel-lång betalningsberedskap”.

Politisk plattform för Nora kommun, 2019–2022

Vision och övergripande målområden

Det är med stolthet vi inom Socialdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna tillsammans tar ansvar för att Nora kommun på bästa tänkbara sätt ska möta dagens och morgondagens utmaningar. Nora är en välkomnande kommun med nära till allt; service, naturen, kulturen och med ett rikt föreningsliv. Vi kommer att göra vårt yttersta för att Nora ska bli klimatsmart, hoppfullt och tryggt där varje medborgare upplever sig som en ambassadör.

Vår plattform kopplar till *Vision Nora som regionens mest attraktiva boendekommun* med de övergripande målområden som där finns:

Hållbarhet – långsiktigt hållbar ekologisk, social och ekonomisk utveckling, präglad av ansvarsfull hushållning och varsamt bruk av naturen samt av mänskliga och materiella resurser.

Livskvalitet – hög livskvalitet för alla som bor, arbetar och studerar i Nora kommun. Den består av omtanke, delaktighet, god service, meningsfull fritid och möjligheter till ett livslångt lärande och sysselsättning.

Attraktivitet – med livskraftigt näringsliv och attraktiv arbetsmarknad, fina boendemiljöer, goda kommunikationer, ett rikt utbud av kultur-, fritids- och naturupplevelser samt turism året runt i ständig utveckling. Nora kommun är en god och attraktiv arbetsgivare.

Ansvar för framtiden

Hållbar utveckling

Nora kommun ska så långt möjligt sträva efter FN:s globala mål för hållbar utveckling; Agenda 2030 (* länk se längst ned i dokumentet). Syftet är att vi tillsammans ska uppnå en social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling inom de områden som Sveriges regering prioriterar av de globala målen: *jämlikhet, jämställdhet, hållbart samhälle, en samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi, ett starkt näringsliv där vi skapar förutsättningar för ett hållbart företagande, en hållbar och hälsosam livsmedelsförsörjning samt kunskap och innovation.*

Nora kommun ska ha ett gott förvalterskap

De politiska besluten ska kvalitetssäkras genom att de värderas mot en checklista som beaktar ekonomisk, ekologisk, miljömässig och social hållbarhet beroende på vilken grupp av medborgare beslutet berör. Kommunens förvaltning ska ha en utvecklad beredningsrutin och tydliga uppdragsdirektiv. Besluten ska sedan följas upp mot de resultatmål som politiken satt samt visa hur man använt de ekonomiska resurserna mest kostnadseffektivt och med största möjliga samhällsekonomiska nytta.

Ekonomi

Nora kommun ska ha en budget i balans. Vi vill se en utvecklad budgetprocess som på ett konstruktivt och ändamålsenligt sätt motsvarar de aktuella behov som finns idag och framöver inom varje verksamhetsområde. För att uppnå detta ska förvaltningen ta fram både kortsiktiga och långsiktiga investeringsplaner. Som politisk majoritet avser vi att inte öka skattetrycket under mandatperioden.

Digitalisering

Nora ska bli en modern, digital kommun som möter medborgarnas och verksamheternas behov.

Tillväxt och utveckling

Politiken ska tillsammans med förvaltningen verka för de bästa förutsättningarna för att våga prova och utforska nya idéer som kan skapa förutsättningar för tillväxt och utveckling i samverkan med olika aktörer i samhället. Nya sätt att kommunicera med medborgarna ska utvecklas.

Verksamhetsområden – detta vill vi prioritera

Skola, förskola

- a. Vi vill att antalet elever som uppnår behörighet till gymnasiet ska öka och att målpuppfyllelsen i skolan höjs.
- b. Vi fortsätter planerna på byggande av ny högstadieskola.
- c. Vi ska verka för ökad folkhälsa bland unga genom att införa mer rörelse och aktivitet i skolan.
- d. Vi ska ha öppna fritidsgårdar med attraktivt utbud och utreda mötesplatser för äldre ungdomar.
- e. Vi ska tillsammans med föreningslivet utveckla ett större utbud av aktiviteter där unga medborgares intressen efterfrågas.
- f. Vi ska verka för att elever med behov av särskilt stöd också får det, exempelvis läxhjälp och andra stimulansåtgärder.
- g. Vissa förskolor och skolor har renoveringsbehov och vissa är inte anpassade till dagens verksamhet. För att höja kvaliteten och skapa ändamålsenliga lokaler avser vi att forma nya enheter i centrala Nora.
- h. Vi vill bevara de mindre skolorna och förskolorna i Noras ytterområden för att säkra landsbygdspektivet.
- i. Vi ska öka digitaliseringstakten i skolan så att den på ett modernt och ändamålsenligt sätt ger Noras elever bästa möjlighet till digitala verktyg och metoder.
- j. Till hösten 2019 öppnar nya kulturskolan.

Sociala området

- a. Det ska vara tryggt att åldras i Nora.
- b. Byggnation av nytt äldreboende vid kvarteret Rosen.
- c. För att möta den demografiska utvecklingen ska vi verka för att fler anpassade boendeformer för äldre byggs.
- d. Omsorgen ska präglas av ett förebyggande, främjande förhållningssätt i allt vi gör.
- e. Ta fram metoder och åtgärder för att minska kostnaderna för försörjningsstöd och placeringar med mera lokala insatser.
- f. *Noramodellen* ska fortsätta, vilken bygger på *Trelleborgsmodellen* (integration, arbetsmarknadsåtgärder för personer långt från arbetsmarknaden, vuxenutbildning, kompetensförsörjning etc.).
- g. Vi vill verka för ökad folkhälsa och rörelse tillsammans med alla samhällsaktörer.

- h. Nora ska verka för att minska missbruk genom förebyggande och uppsökande verksamhet samt att ta tillvara de mest framgångsrika metoder och verktyg som finns för ett narkotika- och drogfritt Nora.
- i. Vi ska tillsammans motverka hedersvåld, uppmuntra till civilkurage, verka för ökad trygghet.
- j. Kommunen ska arbeta för ökad tillgänglighet.

Näringslivet

- a. Tillsammans ska vi utveckla dialogen med företagen genom uppsökande verksamhet och att kommunen regelbundet bjuder in till dialog och branschrelaterade nätverk. Det kan gälla infrastruktur, personalförsörjning eller detaljplanearbete och bygglov för exploatering.
- b. Upphandling: Kommunen ska vara en ansvarsfull aktör vid upphandling av varor och tjänster. Upphandlingen ska präglas av socialt ansvarstagande och etiskt förhållningssätt. Det kan till exempel handla om lika rättigheter, barns rättigheter, sociala innovationer, bättre arbetsvillkor och arbetsmiljö i nivå med tillämpliga kollektivavtal, ökad tillgänglighet och minskad miljöpåverkan. Kommunens upphandlingsstrategi ska också utvecklas för att inom befintligt regelverk prioritera närodlat och lokalt företagande.
- c. Ett proaktivt arbete ska bedrivas för att förbättra näringslivsrankingen i samverkan och dialog med näringslivet.
- d. Förvaltningen ges i uppdrag att skapa *En väg in* – vid etablering av företag.

Utveckling

- a. Turismen/besöksnäringen är fortsatt mycket viktig för ett attraktivt Nora. Den ska förutom att locka hit besökare även verka för att människor ska vilja bosätta sig här.
- b. Politiken, förvaltningen och olika aktörer ska gemensamt verka för en mångfald i utbudet av bostäder och upplåtelseformer.
- c. Noras kultur-, fritids- och idrottsutbud ska vara attraktivt och relevant för medborgarna.
- d. Sysselsättningen ska öka och en bredare arbetsmarknad ska skapas, genom ett nära samarbete med näringslivet.
- e. Alntorps Ö ska utvecklas genom nödvändiga investeringar och åtgärder för att öka attraktiviteten och tillgängligheten.
- f. Teaterbiografen ska utvecklas för att bättre möta behovet från kulturen, föreningarna och näringslivet.
- g. Kommunen ska ha en starkare koppling till och samverkan med civilsamhället.
- h. Vi ska verka för ett fortsatt aktivt Bygderåd samt färdigställa landsbygdsstrategin.
- i. Utvecklingsarbetet med *Strandpromenaden* ska fortsätta.
- j. Norvallaområdet för fritid och föreningsliv ska fortsätta utvecklas.
- k. Verksamheterna i och kring Allaktivitetshuset, Ängarna ska utvecklas.
- l. Kommunen ska utveckla *En väg in* för personer som vill flytta till Nora.
- m. Olika organisationsformer ska uppmuntras som till exempel *Intraprenad* – ett slags ”kommunalt entreprenörskap”.

Teknisk försörjning och myndighetsutövning

- a. Kommunen ska arbeta för att kommunikationer och kollektivtrafik ska möta behov av pendling till och från närliggande kommuner och inom kommunen samt verka för en läns- pendel.
- b. Kommunen ska trygga framtida vattenförsörjning och behov av investeringar i VA-nät, elnätet och reningsverk.

- c. Vår ambition är att Nora ska vara en klimatsmart kommun vad gäller fordonspark med förnybara drivmedel, laddstolpar, solceller och närproducerade produkter.

Samarbetsformer och roller

Vi vill agera professionellt i våra roller där politiken pekar ut riktningen och fokuserar på VAD som ska göras och där förvaltningens sakkunnighet och kompetens respekteras i uppdraget att bereda och föreslå HUR de politiska förslagen ska genomföras och kopplas till mål och resultat.

Kommunens personalstyrka är den viktigaste resursen vi har för att möta medborgarnas behov av en god servicenivå. Genom en anda av tillit, kreativitet och delaktighet, ska idéer som skapas i det verksamhetsnära arbetet tas tillvara.

Vi ska skapa en god och stabil värdegrund där gott bemötande, ambassadörskap och respekt genomsyrar våra olika roller, dels mellan politik och tjänstemän men också mellan majoritet och opposition. Vårt samarbete ska präglas av tillit, tolerans och mod.

Tillsammans framåt för Noras bästa.

* Agenda 2030, se länk: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>